

31984L0500

L 277/12

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

20.10.1984

SMĚRNICE RADY**ze dne 15. října 1984****o sblížení právních předpisů členských států týkajících se keramických předmětů určených pro styk s potravinami**

(84/500/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

vzhledem k tomu, že se tyto předpisy v jednotlivých členských státech liší, což vytváří překážky pro vytvoření a fungování společného trhu;

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství,

s ohledem na směrnici Rady 76/893/EHS ze dne 23. listopadu 1976 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami ⁽¹⁾, a zejména na článek 3 uvedené směrnice,

vzhledem k tomu, že tyto překážky mohou být odstraněny, pokud bude uvádění keramických předmětů na trh podléhat jednotným pravidlům; že je tedy nezbytné harmonizovat limity a zkušební a analytické metody pro tyto předměty;

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že vhodným nástrojem k dosažení tohoto cíle je zvláštní směrnice ve smyslu článku 3 směrnice 76/893/EHS, jejíž obecná ustanovení se budou nadále vztahovat také na tento případ;

vzhledem k tomu, že článek 2 směrnice 76/893/EHS stanoví, že materiály a předměty nesmějí uvolňovat své složky do potravin v množstvích, která by mohla ohrozit lidské zdraví;

vzhledem k tomu, že přizpůsobení některých kontrolních a analytických postupů stanovených v uvedené směrnici technickému vývoji je prováděcím opatřením, jehož přijetí by mělo být svěřeno Komisi v zájmu zjednodušení a urychlení postupu;

vzhledem k tomu, že článek 3 uvedené směrnice stanoví, že Rada postupem stanoveným v článku 100 Smlouvy přijme prostřednictvím směrnic zvláštní předpisy pro určité skupiny materiálů a předmětů (zvláštní směrnice);

vzhledem k tomu, že keramické předměty určené pro styk s potravinami podléhají ve většině členských států závazným předpisům na ochranu lidského zdraví, v kterých se stanoví limity pro extrahovatelná množství olova a kadmia;

vzhledem k tomu, že pro všechny případy, kdy Rada zmocní Komisi k provedení předpisů týkajících se materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, by měl být stanoven postup zajišťující úzkou spolupráci mezi členskými státy a Komisí v rámci Stálého výboru pro potraviny, zřízeného rozhodnutím Rady ze dne 13. listopadu 1969,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 340, 9.12.1976, s. 19.⁽²⁾ Úř. věst. C 95, 28.4.1975, s. 41.⁽³⁾ Úř. věst. C 263, 17.11.1975, s. 66.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice je zvláštní směrnici ve smyslu článku 3 směrnice 76/893/EHS.

2. Tato směrnice se vztahuje na možnou migraci olova a kadmia z keramických předmětů, které jsou v konečném stavu určeny pro styk s potravinami, nebo jsou ve styku s potravinami a jsou k tomuto účelu určeny.

3. „Keramickými předměty“ se rozumějí předměty vyrobené ze směsi anorganických materiálů s obecně vysokým obsahem jílu nebo křemičitanů, do nichž může být přidáno malé množství organických materiálů. Tyto předměty jsou nejdříve tvarovány a takto získaný tvar je trvale ustálen vypálením. Mohou být glazovány, emailovány nebo zdobené.

Článek 2

1. Množství olova a kadmia uvolňovaná z keramických předmětů nesmějí překročit níže stanovené limity.

2. Množství olova a kadmia uvolňovaná z keramických předmětů se stanoví pomocí zkoušky, jejíž podmínky jsou uvedeny v příloze I, s použitím analytické metody popsané v příloze II.

3. Je-li keramický předmět složen z nádoby opatřené keramickým víkem, je limit pro olovo nebo kadmium, který nesmí být překročen (mg/dm² nebo mg/litr), stejný jako limit vztahující se na samotnou nádobu.

Samotná nádoba a vnitřní povrch víka musí být zkoušeny samostatně a za stejných podmínek.

Součet těchto dvou takto získaných vyloužených množství olova nebo kadmia se vztáhne na plochu povrchu samotné nádoby nebo případně na její objem.

4. Keramický předmět se považuje za vyhovující požadavkům této směrnice, pokud množství olova nebo kadmia vyloužená při zkoušce provedené za podmínek stanovených v přílohách I a II nepřekročí níže uvedené limity:

	Pb	Cd
— kategorie 1:		
Předměty, které nelze plnit, a předměty, které lze plnit, jejichž vnitřní hloubka měřená od nejnižšího bodu po horizontální rovinu procházející horním okrajem nepřekročí 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
— kategorie 2:		
Všechny ostatní předměty, které lze plnit	4,0 mg/l	0,3 mg/l
— kategorie 3:		
Kuchyňské nádobí, obaly a skladovací nádoby o objemu větším než tři litry	1,5 mg/l	0,1 mg/l

5. Pokud však keramický předmět nepřekročí výše uvedená množství o více než 50 %, považuje se tento předmět za vyhovující požadavkům této směrnice, pokud alespoň tři jiné předměty stejného tvaru, rozměrů, se stejným zdobením a glazurou budou podrobeny zkoušce provedené za podmínek stanovených v přílohách I a II a průměrná množství olova nebo kadmia vyloužená z těchto předmětů nepřekročí stanovené limity, přičemž žádný z těchto předmětů nepřekročí tyto limity o více než 50 %.

Článek 3

Změny příloh, které mají být provedeny s ohledem na vývoj vědeckých a technických znalostí, s výjimkou oddílů 1 a 2 přílohy I, se přijímají postupem stanoveným v článku 10 směrnice 76/893/EHS.

Článek 4

1. Do tří let od oznámení⁽¹⁾ této směrnice stanoví Rada postupem podle článku 100 Smlouvy

- omezení pro ty části keramických předmětů, které jsou určeny pro styk s ústy,
- metody kontroly dodržení omezení stanovených v písmeni a).

2. V téže lhůtě Komise na základě toxikologických a technologických údajů přezkoumá limity stanovené v článku 2 s ohledem na jejich snížení a světelné podmínky zkoušky stanovené v příloze I, a popřípadě předloží Radě návrhy změn této směrnice.

⁽¹⁾ Tato směrnice byla oznámena členským státům dne 17. října 1984.

Článek 5

1. Členské státy změní v případě potřeby své vnitrostátní právní předpisy pro dosažení souladu s touto směrnicí tak, aby

- tři roky od oznámení této směrnice bylo povoleno uvádění na trh keramických předmětů, které jsou v souladu s jejími ustanoveními,
- pět let od oznámení této směrnice bylo zakázáno uvádění na trh keramických předmětů, které nejsou v souladu s jejími ustanoveními.

Neprodleně o tom uvědomí Komisi.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, mohou členské státy zakázat výrobu nebo ponechat v platnosti zákaz výroby keramických předmětů, které nejsou v souladu s touto směrnicí.

Článek 6

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 15. října 1984.

Za Radu
předseda
J. BRUTON

PŘÍLOHA I

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRO STANOVENÍ MIGRACE OLOVA A KADMIA

1. **Zkušební kapalina („simulant“)**

4 % (V/V) čerstvě připravený vodný roztok kyseliny octové.

2. **Zkušební podmínky**

2.1. Zkouška se provede při teplotě 22 ± 2 °C a trvá po dobu $24 \pm 0,5$ hodiny.

2.2. Má-li být stanovena migrace olova, zakryje se vzorek vhodným materiálem a vystaví se obvyklým světelným podmínkám v laboratoři.

Má-li být stanovena migrace kadmia nebo olova a kadmia, zakryje se vzorek tak, aby bylo zajištěno, že zkoušený povrch je udržován v naprosté tmě.

3. **Plnění**3.1. *Vzorky, které lze plnit*

Předmět se naplní 4 % (V/V) roztokem kyseliny octové do úrovně nejvýše 1 mm pod bodem, kde by kapalina přetekla; vzdálenost se měří od horního okraje vzorku.

Vzorky s plochým nebo mírně šikmým okrajem by měly být plněny tak, aby vzdálenost mezi povrchem kapaliny a bodem, kde by kapalina přetekla, byla nejvýše 6 mm, měřeno podél šikmého okraje.

3.2. *Vzorky, které nelze plnit*

Povrch vzorku, který není určen pro styk s potravinou, se nejdříve pokryje ochrannou vrstvou schopnou odolat působení 4 % (V/V) roztoku kyseliny octové. Vzorek se poté ponoří do nádoby obsahující známý objem roztoku kyseliny octové tak, aby povrch určený pro styk s potravinami byl zcela pokryt zkušební kapalinou.

4. **Stanovení plochy povrchu**

Plocha povrchu předmětů v kategorii 1 je shodná s plochou povrchu menisku vytvořeného povrchem volné kapaliny při dodržení požadavků na plnění stanoveným výše v oddílu 3 výše.

PŘÍLOHA II

ANALYTICKÉ METODY PRO STANOVENÍ MIGRACE OLOVA A KADMIA

1. Předmět a oblast působnosti

Metoda umožňuje stanovit specifickou migraci olova nebo kadmia.

2. Podstata metody

Stanovení specifické migrace olova nebo kadmia se provede atomovou absorpční spektrofotometrií.

3. Reakční činidla

- Veškerá reakční činidla musí být čistoty p.a., není-li určeno jinak.
- Je-li zmíněna voda, rozumí se jí vždy destilovaná voda nebo voda rovnocenné čistoty.

3.1. 4 % (V/V) vodný roztok kyseliny octové

Do vody se přidá 40 ml ledové kyseliny octové a objem se doplní na 1 000 ml.

3.2. Zásobní roztoky

Připraví se zásobní roztok s obsahem olova 1 000 mg/litr a zásobní roztok s obsahem kadmia alespoň 500 mg/litr ve čtyřprocentního roztoku kyseliny octové (3.1).

4. Přístroje**4.1. Atomový absorpční spektrofotometr**

Detekční limit přístroje pro olovo a kadmium musí být roven nebo nižší než

- 0,1 mg/litr pro olovo,
- 0,01 mg/litr pro kadmium.

Detekční limit je vymezen jako koncentrace prvku ve čtyřprocentní kyselině octové (3.1), která dává signál rovný dvojnásobku pozadí přístroje.

5. Metoda**5.1. Příprava vzorku**

Vzorek musí být čistý a zbavený mastnoty nebo jiných látek, které by mohly ovlivnit zkoušku.

Vzorek se omyje při teplotě přibližně 40 °C v roztoku obsahujícím domácí tekutý detergent. Vzorek se opláchne nejprve vodovodní vodou a poté destilovanou vodou nebo vodou rovnocenné čistoty. Vzorek se nechá okapat a osuší se tak, aby nedošlo k jeho znečištění. Povrch, který má být zkoušen, by neměl být po očištění otírán.

5.2. Stanovení olova nebo kadmia

- Takto připravený vzorek je zkoušen za podmínek stanovených v příloze I.
 - Před odebráním zkušební roztoku pro stanovení olova nebo kadmia se obsah vzorku zhomogenizuje vhodnou metodou, při které nedojde k žádným ztrátám roztoku nebo otěru zkoušeného povrchu.
 - Provede se slepý pokus s reakčním činidlem použitým pro každou sérii stanovení.
 - Stanovení olova nebo kadmia se provede za vhodných podmínek atomovou absorpční spektrofotometrií.
-